

Avdelningen för stöd och utveckling
Juridik
Karin Spångberg
Telefon 010-224 93 50
karin.spangberg@lansstyrelsen.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se
marie.egerup@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av förslag till ändring av 6 kap. 16 § luftfartsförordningen (dnr. N2013/05342/MRT)

Sammanfattning

Länsstyrelsen har getts möjlighet att lämna synpunkter över regeringens förslag till ändring av luftfartsförordningen (2010:770) innebärandes att Länsstyrelsen får meddela föreskrifter om ordningen på en viss flygplats.

Synpunkter

Länsstyrelsen instämmer i huvudsak med den föreslagna ändringen i luftfartsförordningen. Länsstyrelsen vill dock lämna följande synpunkter.

Länsstyrelsen noterar att motsvarande bestämmelse (57 §) i den tidigare gällande luftfartsförordningen (1986:717) hade följande lydelse; ”Transportstyrelsen utfärdar föreskrifter om tillträde till allmänna flygplatser och om upprätthållande av ordningen där. Länsstyrelsen utfärdar föreskrifter som gäller en viss flygplats efter samråd med flygplatsen”. Med stöd av detta bemyndigande har Länsstyrelsen utfärdat ordningsföreskrifter för bl.a. Stockholm Arlanda Airport (01FS 2006:217) och för Stockholm-Skavsta Flygplats (04FS 2010:769). Länsstyrelserna har således redan med stöd av den tidigare gällande luftfartsförordningen gjort den bedömningen att föreskriftsrätt beträffande ordningsföreskrifter för en viss flygplats föreligger. Föreskrifterna är alltjämt gällande. I den tidigare gällande luftfartslagen fanns dock inte något bemyndigande avseende föreskriftsrätten för ordningsföreskrifter för flygplatser.

Vad gäller ordnings- och tillträdesföreskrifternas materiella innehåll saknar förarbetena till luftfartslagen (2010:500) några närmare resonemang kring vilka frågor som kan behöva regleras, vilken avvägning behöver göras mellan intresset av att upprätthålla ordningen på flygplatsen och av att föreskrifterna inte bör få medföra alltför långtgående eller omotiverade inskränkningar i den enskildes frihet. I promemorian anförts att det finns ett uppenbart behov av att länsstyrelsen har möjlighet att meddela föreskrifter som reglerar ordningen på en viss flygplats av den karaktär som meddelas för allmän plats men som tar sikte på att reglera ordningen på den aktuella flygplatsen. Vidare bedöms att ordningsföreskrifterna i hög utsträckning liknar ordningsföreskrifter för allmän plats. Lokala ordningsföreskrifter för allmän plats och ordningsföreskrifter för hamnar utfärdade enligt ordningslagen (1993:1617) får inte angå förhållanden som är

reglerade i ordningslagen eller annan författning och får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Erfarenheterna från ett stort antal rättspraxis inom området utvisar att avvägningen inte är helt enkel att göra. Med beaktande av ovan kan det vara av godo om ordningsföreskrifternas materiella innehåll ytterligare berörs i förarbetena.

Vad gäller kopplingen till ordningslagen kan noteras att terminalbyggnader som innehåller anläggningar med butiker, olika näringsställen och serviceinrättningar torde kunna anses utgöra allmänna platser, varvid lokala ordningsföreskrifter kan bli parallellt gällande med ordningsföreskrifter för flygplatsen. Det uppstår då ett behov av samordning av den lokala normgivningen inom nämnda områden.

Vad gäller frågan om Länsstyrelsen har tillräcklig kompetens och kunskap om säkerhets- och skyddsbehovet hos flygplatser generellt och/eller hos en viss flygplats har i utredningen gjorts bedömningen är att någon särskilt luftfartskompetens inte är nödvändig för att kunna besluta om ordningsföreskrifter för en viss flygplats. En parallell kan här göras till de kommunala ordningsstadgorna där det är kommunen som besitter kunskaper om lokala förhållanden som motiverar behovet av ordningsföreskrifterna. Länsstyrelsen som myndighet torde i allmänhet inte besitta motsvarande kunskap med avseende på förhållandena inom flygplatsområden eller behovet av tillhörande ordnings- och tillträdesföreskrifter. Samråd med berörd flygplats beträffande behovet och utformningen av tillträdes- och ordningsföreskrifter är därför nödvändigt.

Vad gäller förslagets kostnadskonsekvenser kan noteras att det i Sverige finns ett drygt 40-tal flygplatser med linjetrafik. Merparten har kommunala ägare, statliga Swedavia äger tio stycken. Det är svårt att på förhand bedöma hur många av dessa flygplatser som kommer att bli aktuella för specifika tillträdes- och ordningsföreskrifter. Handläggningen av denna typ av ärende kan för Länsstyrelsens del innefatta samråd med flygplatsen, eventuellt den lokala polismyndigheten och konsekvensutredning av föreskriftsförslagen. Länsstyrelsen instämmer dock i promemorias slutsats att de budgetära konsekvenserna av det utökade föreskriftsansvaret torde rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

I detta ärende, där har landshövding Minoo Akhtarzand beslutat har jurist Karin Spångberg varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjurist Louise Klofelt och civilförvarshandläggare Dennis Lindberg deltagit.

Minoo Akhtarzand

Karin Spångberg